

УДК 351:504.05

НАЙСЕРЬОЗНІШІ ЗАГРОЗИ ДЛЯ ЛЮДСТВА, ЯКІ МОЖУТЬ ПРИВЕСТИ ДО ЙОГО ЗАГИБЕЛІ

Олюшинець Анна Павлівна,
*здобувач вищої освіти спеціальності 015 «Професійна освіта (Технологія
виробництва і переробка продуктів сільського господарства)»,
Миколаївський національний аграрний університет*

Завдяки інстинкту виживання людство і наша цивілізація існують вже тисячі років. Хоча протягом декількох останніх десятиліть наукові все частіше турбуються з приводу можливих глобальних катастроф - подій з високим коефіцієнтом ризику, здатні не тільки завдати шкоди планеті, але і знищити на ній життя[1]. Це існуючі сьогоднішні потенційні найсерйозніші загрози, з якими може зіткнутися людська цивілізація в майбутньому. Багато загроз стали результатом технологічних і життєвих обставин, а інші існують ще з часу утворення нашої планети і появи людства. Людство повинно задуматися і зробити що-небудь для виправлення ситуації, так як поки ще є час, щоб знайти можливі шляхи вирішення проблем[2].

Вчені вже давно попереджають про те, що зникають багато видів тварин і рослин. Наш спосіб життя і спосіб життя тварин залежать від складної екосистеми, і якщо види починають зникати, то це стає каталізатором для незворотних процесів, які негативно позначаються на нас в майбутньому і вже в сьогоднішні. Деякі події тягнуть за собою не тільки людські жертви і великих матеріальних збитків, а й серйозних змін в кліматі, флорі і фауні. Навіть обмежені території екологічні катастрофи мають загальнопланетарні наслідки.

Екологічні катастрофи не тільки забирають життя людей, а й призводять до досить сумних наслідків для навколишнього середовища. Як правило, такі катастрофи є результатом діяльності людини[3]. Адже розвиток сучасних технологій, зокрема в енергетиці, дає не тільки відчутні матеріальні блага, але і при невмілому використанні можуть призвести до жахливих наслідків[4].

Природні катастрофи відбувалися завжди. Вони - один з елементів еволюції біосфери. Урагани, повені, землетруси, цунамі, лісові пожежі та інше приносять щорічно величезний матеріальний збиток, поглинають людські життя. Одночасно все більш набирають силу антропогенні причини багатьох катастроф.

Регулярні аварії танкерів з нафтою (24.03. 1989 р. аварія на нафтовому танкері «ЕксонВалдез», у берегів Лонг-Біч (Каліфорнія) витекло 40 мільйонів

літрів нафти; 13.11. 2002 р. аварія на танкері «Престиж», у Біскайську затоку вилилося понад 70 мільйонів літрів нафти), катастрофа в Чорнобилі, вибухи на заводах і складах з викидами отруйних речовин (червень 1974 р. аварія на заводі «Ніпро» в місті Фліксборо, вибухом викинуто в атмосферу сотні тонн амонію, циклогексану, циклогексанону, капролактаму, фенолу та інших хімічних речовин; липень 1984 р. аварія на хімічному заводі в Бхопалі, викид 42 тонн отруйних парів привів до загибелі 18 тисяч осіб і величезному втрат для навколишнього середовища; листопад 1986 р. найстрашніша екологічна катастрофа на хімічному заводі «Sandoz» біля швейцарського міста Базель, було скинуто близько 30 тонн ртуті і пестицидів), загибель Аральського моря та інші непередбачувані катастрофи - реальність нашого часу.

Наростання числа і потужності аварій демонструє безпорадність людини перед наближення екологічної катастрофи. Відсунути її може тільки швидке широкомасштабне впровадження систем моніторингу [5]. Такі системи успішно впроваджуються в Північній Америці, Західній Європі та Японії.

Ще одна найсерйозніша загроза для людства, це загибель глобальної системи. Йдеться про крах всесвітньої економічної і політичної систем в результаті прийняття неправильних рішень в цих областях, виснаження ресурсної бази Землі і військових конфліктах. Якщо подібне трапиться в одному куточку Землі, то наслідки торкнуться і решти планети. Дослідники заявляють про загрозу тоталітаризму, який може стати реальною загрозою сьогодні.

В історії людства мали місце масштабні виверження вулканів, які стали причиною екологічних та антропогенних катастроф. Найбільшим на Землі за останні 25 мільйонів років вважають виверження вулкану Тобана Суматрів Індонезії (пізній плейстоцен (73500 ± 3500 р. тому)), яке глобально вплинуло на атмосферу і клімат планети. Виверження Везувію призвело до загибелі міста Помпеї і його жителів. 3000 років тому в результаті виверження вулкана загинула мінойська цивілізація.

До числа найнебезпечніших для нинішнього людства відносять супервулкан у національному парку «Єллоустоун» у США. Він має кальдеру 50 x 70 км. У її межах розташовані кілька жерл, тисяча гарячих гейзерів, а її дно поступово піднімається, що свідчить про активне накопичення магми. Його наслідки для людства можуть бути фатальними. Адже Єллоустоун може вивергнути 2500 км³ магми, що призведе до повного знищення західних штатів США. Землетруси колосальної сили спровокують виверження вулканів по всій планеті. Цунамі небувалої висоти знищать тисячі населених пунктів на узбережжях усіх континентів. Попіл засипле родючі поля й разом із сірчаними

газами затьмарить Сонце, що призведе до тривалої «вулканічної зими». Різке похолодання спричинить вимирання та міграцію на південь населення північних країн (Канада, Ісландія, Скандинавія, північ Росії). Падіння температур, попіл, послаблення фотосинтезу через нестачу сонячної радіації призведуть до планетарного краху сільського господарства і, як наслідок, до всесвітнього голоду. Шанс, що таке може статися, становить 0,0001%.

В останні роки все частіше стали турбуватися про причини загибелі людства в результаті глобальних епідемій. Першою відомою пандемією є так звана «юстиніанова чума» (551-580), яка почалася в Єгипті охопила територію всього цивілізованого світу того часу, загинуло понад 100 млн осіб; спалахи холери, прокази, тифу, чуми, пташиного грипу швидко затьмарили за масштабом жертв найбільші кровопролиття в історії людства. Також варто згадати і про SARS в 2003 році [6]. Останнім часом багато кажуть і пишуть про те, що після пандемії коронавірусу світ вже не буде таким, яким він був досі, що COVID-19 змінить різні сфери нашого життя. Як не парадоксально, але технічний прогрес, зокрема всесвітня транспортна система, став причиною швидкого поширення хвороб по всьому світу і загибелі мільйонів людей. Якщо люди не зможуть впоратися з такими інфекційними захворюваннями, то населення планети різко скоротиться. Потенційно це можливо, так як дослідники дають шанс в 0,0001%.

Однією з версій загибелі динозаврів 65 мільйонів років тому є удар об землю великого астероїда. Дослідники стверджують, що астероїд діаметром до 5 км в середньому падає на Землю кожні 20 мільйонів років. В наш час один з потенційно небезпечних астероїдів - Florence - має діаметр до 3,9 км. Його удар призвів би до загибелі 1,2 млрд. чоловік. В результаті такої катастрофи загинуть країни, дестабілізуються політична і економічна системи, зміниться клімат і вижити буде неможливо. Такому розвитку подій дослідники дають шанс 0,00013%.

По всьому світу знаходяться військові бази, на яких встановлені системи ядерних ракет, і це не дивлячись на те, що країни прагнуть зменшити його кількість на планеті. Напруження відносин між США і Росією в Східній Європі за останні роки, посилюється кризою, що відбувається на території України, і це переконує в тому, що ядерна війна більш реальна, ніж це було раніше. Імовірність ядерної війни експерти оцінюють як одну з найвищих за останній час. У 2019 стрілки символічного годин «Судного дня» були переведені на дві хвилини до «півночі» (катастрофи). Також наголошується, що в 2021 році закінчується договір СНВ-III між Росією і США про обмеження стратегічних наступальних озброєнь, і чи буде угода продовжена,

поки невідомо. За оцінкою агентства, Сполученим Штатам для повного знищення людства треба було б зробити 5351 вибухів, а Росії - 4206. Якщо, хтось один натисне на кнопку, то світ приречений. Тим, хто виживе в результаті атаки, не вижити в ситуації, що після ядерного удару екологічної ситуації. Шанс початку ядерної війни становить 0,01%.

За останні десятиліття клімат переживає різкі зміни, і дослідники вважають їх одними з найсерйозніших загроз для людства. По всьому світу проводяться міжнародні конференції з цих питань, де уряди багатьох країн обговорюють загрози і способи виходу з такої ситуації, але все, що вони заявляють, що не виконують. Основною кліматичної загрозою для Землі названо глобальне потепління. При збереженні нинішніх темпів потепління (0,2 градуса за 10 років) глобальна температура підніметься на 44 градуса через 2136 років. Цей рівень аналітики агентства Blueclaw розцінили як критичний для життя на Землі: при досягненні цієї позначки рівень Світового океану підніметься настільки, що вода затопить сушу. Якщо відбудуться зміни клімату, то це призведе до голоду, посух, масових міграцій людей, в результаті чого багато територій стануть безлюдними. Наслідки зміни клімату особливо гостро позначаються на житті бідних держав. Шанс такого розвитку подій обчислюється 0,01% і статися це може за такі 200 років.

З тих пір як людина навчилася виробляти хвороботворні мікроорганізми, які потрапляють в навколишнє середовище, існує ризик, що це може зіграти злий жарт з людством і знищити його і екосистеми. Терористи особливо стурбовані питанням використання біологічної зброї. Генна інженерія призведе до мутацій і до нездатності нашого організму боротися з патогенними мікроорганізмами. Шанс розвитку подібних подій - 0,01%.

Трансгуманізм - це міжнародний культурний та інтелектуальний напрям протягом декількох останніх років, метою якого є розуміння великої ролі технологій в трансформаціях і поліпшення якості матеріальної, фізичної і розумової сфер життя людини [7]. Хоча звучить чудово, але в результаті інформаційної та технологічної революції людство може постраждати.

Створення складних роботів і комп'ютерів, безсумнівно, має велике значення для прогресу людства, але також це може привести до конфлікту штучного інтелекту і людини. Поки людина управляє роботами, але може все змінитися. Є військові роботи, які можуть регенерувати і харчуватися, використовуючи всі матеріали, що є навколо. Такі кіборги можуть реально загрожувати життю цивілізації, так як мають вищу ступінь виживання.

Фахівці використовують поняття «технологічна сингулярність», описуючи гіпотетичний сценарій, в результаті якого швидкий технологічний прогрес зіграє злий жарт з людством, яке створить штучний інтелект і загине, втративши над клонами і роботами контроль[7]. Шанси дуже великі - від 0 до 10%.

Ми не можемо знати все, і дослідники припускають, що можуть статися події, які стануть причиною загибелі людства. Можливо, це буде атака інопланетної цивілізації, можливо, досліді вчених, які приведуть до загибелі цивілізації. У майбутньому можуть відбутися сьогодні невідомі події, які знищать людство і навіть планету. Шанс розвитку подібної ситуації оцінюється дослідниками в 0,1%.

Список використаних джерел:

1. Vyshnevskaya O., Chabanenko O., Khrystenko T. (2019). Environmental dimensions of the global world. *Modern Economics*, 15(2019), 49-56. DOI:[https://doi.org/10.31521/modecon.V15\(2019\)-07](https://doi.org/10.31521/modecon.V15(2019)-07).
2. Kurepin, V. & Kurepin, D. (2020). Public administration in the field of civil protection and security of life in the conditions of local self-government reform and decentralization of power. *Modern Economics*, 19(2020), 94-100. DOI:[https://doi.org/10.31521/modecon.V19\(2020\)-16](https://doi.org/10.31521/modecon.V19(2020)-16). URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/7419>.
3. Курепін В.М. Механізм управління екологічною безпекою об'єктами господарювання на засадах маркетингу, уклад. В.М. Курепін, В.С. Іваненко // Обліково-аналітичне і фінансове забезпечення діяльності суб'єктів господарювання: національні, глобалізаційні, євроінтеграційні аспекти : матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, м. Миколаїв, 20-21 листопада 2019р. – Миколаїв : МНАУ, 2019. – С. 169 – 172. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/6411>.
4. Курепін В.М. Актуальні питання охорони праці в енергетичній галузі України, уклад. В.М.Курепін, В.М.Курепін // Сучасні проблеми землеробської механіки : матеріали Міжнародної наукової конференції, присвяченої 119-й річниці з дня народження академіка Петра Мефодійовича Василенка, м. Миколаїв, 17 – 19 жовтня 2019 р. – Миколаїв : МНАУ, 2019. – С. 199 – 201. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/6409>.
5. Курепін В.М. Механізм управління екологічною безпекою об'єктами господарювання на засадах маркетингу, уклад. В.М.Курепін, В.С. Іваненко // Обліково-аналітичне і фінансове забезпечення діяльності суб'єктів

господарювання: національні, глобалізаційні, євроінтеграційні аспекти : матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, м. Миколаїв, 20-21 листопада 2019р. – Миколаїв : МНАУ, 2019. – С. 169 – 172.

URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/6411>.

6. Інфекційні хвороби (підручник) (за ред. О.А. Голубовської). - Київ: ВСВ «Медицина» (2 видання, доповнене і перероблене). - 2018. - 688 С. + 12 с. кольор. вкл. (О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурбата ін.) / С. 45-56.

7. Дворський, Джордж, Джеймс Х'юз та К. Т. Хартфорд. Постгендерство: поза гендерним бінарним. - Хартфорд, КТ: Інститут етики та нових технологій, 2008. - 18 с.

*Науковий керівник –старший викладач Курепін В.М.,
Миколаївський національний аграрний університет*

УДК 159.923

СПРИЙНЯТТЯ ЧАСУ

Шаповалова Ксенія Євгеніївна,
*здобувач вищої освіти спеціальності 201 «Агрономія»,
Миколаївський національний аграрний університет*

Одне з унікальних властивостей людини полягає в його тотальній спряженості з часом. Будь-яка людська діяльність розгортається в часі, володіє певними темповими характеристиками, вимагає оцінки доступного тимчасового ресурсу. Часом встигнути вчасно виявляється не менш важливо, ніж зробити правильно. Те, як ви ставитеся до часу, залежить від того, що ви робите в даний момент.

Всі помічали, що коли вони чогось чекають, роблять фізичної вправу "планка", стоять в черзі або просто сидять, час зупиняється. Але от коли ви що то захоплено робите - годинник пролітають як хвилини. У цього явища є просте пояснення: якщо людина чогось чекає, час тече у напрямку до нього; якщо ж ні, то час - це щось, до чого він рухається.

Процес сприйняття часу обумовлений багатьма чинниками. Серед цих чинників – тривалість проміжку часу, який належить оцінити [1]; спосіб вимірювання та оцінки часу [1]; дії, що виконуються в оцінюваний період [2]; сенсорна модальність, залучена у виконання цих дій [2]; величина навколишнього простору [2]; стать випробуваного [3]; особливості його індивідуальності [3]; рівень стресу й збудження [1]. Одним із чинників, що визначають індивідуальні характеристики сприйняття часу, є вік. Вікові